

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2024/2025			
Nazwa przedmiotu	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: ból/ Therapeutic care and education in chronic diseases, including: pain		
Kategoria przedmiotu	Zaawansowana praktyka pielęgniarska	B	
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo		
Kod przedmiotu	14-PIEL-D2.3-B/1		
Forma studiów:	Stacjonarne		
Poziom studiów:	Studia II stopnia		
Rok studiów:	II	Semestr studiów:	III
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2		
Język wykładowy:	Polski		
Koordynator przedmiotu/MODUŁU:	dr n. o zdr. Renata Mroczkowska		
Prowadzący przedmiot/MODUŁ:	dr n. o zdr. Renata Mroczkowska		

LICZBA GODZIN W SEMESTRZE		
Forma zajęć	Liczba godzin w planie	Forma zaliczenia *wpisz symbol
Wykład (W)	6	Z/O
Ćwiczenia w CSM (Ćw CSM)	6	Z
Ćwiczenia Kliniczne (Ćw Kl)	4	Z
*Z-zaliczenie; Z/O-zaliczenie z oceną; E-egzamin		
INFROMACJE SZCZEGÓŁOWE		
Wymagania wstępne do przedmiotu	Wiedza podstawowa z zakresu anatomii i fizjologii, patologii, farmakologii oraz psychologii na poziomie studiów I stopnia dla kierunku pielęgniarstwo.	
Cele i założenia przedmiotu	1. Przekazanie najnowszej wiedzy w zakresie m. in.: mechanizmów powstawania bólu, klinicznej oceny bólu, farmakoterapii, leczenia bólu, rehabilitacji, psychologii bólu oraz technik interwencyjnych. 2. Zapewnienie opieki choremu odczuwającemu dolegliwości bólowe.	

MODUŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
<u>Kod modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Treść modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Metody weryfikacji efektu uczenia się</u>
WIEDZA		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
B.W44.	metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia.	odpowiedź na pytania; test egzaminacyjny na zakończenie całego

		modułu
UMIEJĘTNOŚCI		
W zakresie umiejętności student potrafi:		
B.U45.	oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego;	obserwacja 360 ⁰ : Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
B.U46.	dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	obserwacja 360 ⁰ : Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
B.U47.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego;	obserwacja 360 ⁰ : Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
B.U48.	przewodzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu.	obserwacja 360 ⁰ : Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:		
B.K5.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie świadczeń zdrowotnych;	samoocena/ocena nauczyciela
B.K7.	przestrzegania praw pacjenta;	samoocena/ocena nauczyciela
B.K8.	przestrzegania tajemnicy zawodowej;	samoocena/ocena nauczyciela
B.K9.	pobudzania aktywności edukacyjnej ludzi dorosłych w różnych kręgach społecznych;	samoocena/ocena nauczyciela
B.K10.	systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	samoocena/ocena nauczyciela
B.K11.	współdziałania w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej.	samoocena/ocena nauczyciela

		Wykład (W)				
		SEMESTR	I	II	III	IV
		LICZBA GODZIN (L)	-	-	6	-
		RAZEM	6			
semestr III						
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się				
1.	Kliniczna ocena chorego z bólem pooperacyjnym. Wytyczne odnośnie optymalizacji postępowania z bólem pooperacyjnym. Farmakoterapia bólu pooperacyjnego u dzieci i osób w wieku podeszłym. Techniki podawania leków.	B.W44. B.U45. B.U46. B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. - B.K11.				
2.	Kliniczna ocena chorego z bólem przewlekłym. Farmakoterapia bólu przewlekłego.	B.W44. B.U45. B.U46. B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. - B.K11.				

3.	Niefarmakologiczne metody stosowane w terapii bólowej.	B.W44. B.U45. B.U46. B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. - B.K11.

		Ćwiczenia CSM (ĆwCSM)			
SEMESTR		I	II	III	IV
LICZBA GODZIN (L)		-	-	6	-
RAZEM		4			

semestr III

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Wybrane metody pomiaru nasilenia dolegliwości bólowych stosowane w bólu ostrym, jak i przewlekłym.	B.W44. B.U45. B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. - B.K11.
2.	Wybrane aspekty moralne praktyki klinicznej, trudne przypadki leczenia bólu. Ból u pacjentów z ograniczoną zdolnością do komunikacji, spowodowaną zaburzeniami poznawczymi. Leczenie bólu u pacjentów uzależnionych od leków i substancji uzależniających.	B.W44. B.U45. B.U46. B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. - B.K11.
3.	Karta dokumentacji postępowania przeciwbólowego.	B.W44. B.U45. B.U46. B.U47. B.K5. B.K7. - B.K11.

		Ćwiczenia kliniczne (Ćw/KI)			
SEMESTR		I	II	III	IV
LICZBA GODZIN (L)		-	-	4	-
RAZEM		4			

semestr III

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Ocena dolegliwości bólowych w różnych stanach z uwzględnieniem oceny nasilenia bólu ostrego i przewlekłego z użyciem różnych skal	B.W44. B.U45. B.U46 B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. B.K8. B.K10. B.K11.
2.	Problemy pielęgnacyjne wynikające z dolegliwości bólowych i stosowanej metody uśmierzania bólu – skutki uboczne stosowanych terapii w wybranych stanach klinicznych	B.W44. B.U45. B.U46 B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. B.K8. B.K10. B.K11.
3.	Monitorowanie bólu.	B.W44. B.U45. B.U46 B.U47. B.U48. B.K5. B.K7. B.K8. B.K10. B.K11.

	• Wykład konwersatoryjny

Metody/narzędzia dydaktyczne	• Dyskusja
	• Praca w grupach
	• Analiza przypadków
	• Proces pielęgnowania wg ICNP
	• Metoda projektów
	• Burza mózgów
SPOSOBY OCENY:	
F - Formułująca	
P - Podsumowująca	
F1. Obecność na zajęciach	
F2. Aktywność na zajęciach i/lub odpowiedź ustna	
F3. Ocena wykonanego zadania - mini-CEX (mini-clinical examination)	
F4. Ocena pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustnej/pisemnej na 3 pytania	
P. Egzamin pisemny	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA	
Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem	21
Nakład pracy studenta	29
suma	50
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

FORMY OCENY - SZCZEGÓŁY	
Wykład (W)	Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi: - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna. P - ustalenie zaliczenia z wykładów odbywa się na podstawie obecności i aktywności studenta na zajęciach.
Ćwiczenia w CSM (Ćw/CSM)	Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; - F3 ocena wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń - Mini-CEX (mini-clinical examination). P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen cząstkowych.
Ćwiczenia kliniczne (Ćw/KI)	Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi: - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; - F3 ocena pozytywnie wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń – mini-CEX (mini-clinical examination); - F4 ocena opracowania w formie pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustna/pisemna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń.

	P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen cząstkowych.
EGZAMIN KOŃCOWY z przedmiotu/MODUŁU	Podstawę do przystąpienia do egzaminu stanowi: - uzyskanie zaliczeń z modułów cząstkowych. Forma egzaminu: - test pisemny jednokrotnego wyboru i/ lub z pytaniami półotwartymi i otwartymi obejmujący zagadnienia z poszczególnych modułów cząstkowych (minimum 10 pytań z każdego modułu cząstkowego).

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ/PISEMNEJ (F)			Skala ocen odpowiedzi ustnej/pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (F)			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY mini-CEX (F)			Skala ocen mini-CEX (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			poziom wysoko zadowalający	7-9
1.	Umiejętność gromadzenia informacja o pacjencie	0-3		
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowalający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowalający	1-3
	RAZEM:	9 pkt.		

KRYTERIA OCENY TESTU PISEMNEGO (P)		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi

dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

1. Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu. Wyd. II, PZWL, Warszawa 2014.
2. Dobrogowski J., Wordliczek J., Woron J., Farmakoterapia bólu, Termedia 2014.
3. Malec-Milewska M., Woron J., Kompendium Leczenia Bólu, Medical Education 2017.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. Ból, Kwartalnik Polskiego Towarzystwa Badania Bólu.

Podpis koordynatora przedmiotu/MODUŁU:
